

MAFUNZO KAZINI KWA WAFANYAKAZI WA ASASI ZA KIRAIA (AZAKI) NA WATOA HUDUMA WAKUJITOLEA: NAMNA YA KUENDESHA VIKUNDI VYA KIJAMII VYA KUSAIDIANA

Kumbuka: Wafanyakazi wa Asasi Za Kiraia na watoa huduma wakujitolea watapata mafunzo kwa pamoja

MALENGO

Mafunzo haya yatatolewa kwa wafanyakazi wa Asasi Za Kiraia na watoa huduma wakujitolea wakati wa mikutano ya usimamizi inayofanyika kila mwezi:

- Kufahamu na kutumia hatua 4 za kuendesha majadiliano ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana
- Kufahamu na kutumia hatua 5 za kufanya ufuatiliaji wa majadiliano ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana
- Kufahamu na kutumia orodha ya taratibu bora za lishe zinazopendekezwa kutekelezwa katika kaya (SDAs).

Muda: Saa 4

VIFAA

1. Mwongozo wa Uendeshaji wa mikutano ya kila mwezi kwa Wasimamizi wa Asasi Za Kiraia.
2. Orodha ya mada za majadiliano katika vikundi vya kijamii vya kusaidiana kwa ajili ya wasimamizi wa Asasi Za Kiraia.
3. Vitendea kazi vya kikundi cha kijamii cha kusaidiana kwa ajili ya watoa huduma wa kujitolea wa Asasi Za Kiraia kwa mada zote.
4. Orodha ya taratibu bora za lishe (SDAs) ambazo Watoa Huduma wa Kujitolea wanaofanya kazi katika AZAKI na Watoa Huduma za Afya Katika Ngazi ya Jamii wanaweza kuzipendekeza ili zitekelezwe katika kaya.
5. Kitendea kazi chenye maelekezo ya jinsi ya kuwezesha majadiliano katika mikutano ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana.
6. Kitendea kazi chenye maelekezo ya hatua za kuwezesha majadiliano katika mikutano ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana.
7. Kitendea kazi chenye maelekezo ya ziada kwa kila hatua ya kuwezesha majadiliano katika mikutano ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana.
8. Karatasi ya ukubwa wa A4 au chatipindu na kalamu ya wino mzito (kama inawezekana)

MAANDALIZI

- Kabla ya somo kuanza, wafanyakazi wa AZAKI wawe tayari wamejiandaa na kuvielewa vyema vitendea kazi, cha 1 – 3, vilivyotajwa hapo juu.
- Kwa kadri inavyowezekana, wafanyakazi wa AZAKI wasome hatua za kuendesha majadiliano katika vikundi vya kijamii vya kusaidiana kabla ya mikutano ya kila mwezi.
- Andaa vifupisho kwa hatua ya 4 na 5 kwa ajili ya kuwezesha kwa ufanisi majadiliano katika mikutano ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana.

Washiriki wa mafunzo: Wafanyakazi wa AZAKI na watoa huduma wakujitolea wote kwa pamoja

UTANGULIZI [dakika 5]

Eleza kuwa:

- Asasi Za Kiraia (AZAKI) zimekuwa zikiendesha majadiliano katika vikundi vya kusaidiana katika kijamii ili kubadili tabia za wanajamii na kuboresha lishe na afya ya wanawake na watoto.
- Sote tunawashukuru kwa namna mlivyoendesha vikundi vya kijamii vya kusaidiana na hivyo kusaidia kuleta mabadiliko katika jamii kila mahali ambapo mnafanya kazi
- **Mradi wa Mtoto Mwerevu** umetayarisha Mwongozo kwa vikundi vya kijamii vya kusaidiana ili kuviongezea ufanisi katika kuleta mabadiliko ya tabia za watu katika jamii
- Leo tutawasilisha, kujadili na kufanya kwa vitendo hatua za kuwezesha majadiliano yenye ufanisi ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana vinavyofanya kazi.

ELEZA BAADHI YA VIKWAZO/CHANGAMOTO ZINAZOWAKABILI WATOA HUDUMA WAKUJITOLEA DUNIANI KOTE [dakika 5]

Taja baadhi ya dondoo hapo chini (maneno yenye wino uliokolezwa ni muhimu tu kwa mafunzo ya leo)

Kwa Wazazi:

- Kukosekana muda na umbali mrefu wa kusafiri ili kufika kwenye vikundi vya kijamii vya kusaidiana.
- Wazazi wanaopewa ushauri kuhisi kuwa wanakosolewa.
- Wajumbe wa Vikundi vya Kijamii vya Kusaidiana kutopenda mada zinazowasilishwa au ushauri wanaopewa.
- Baadhi ya wajumbe wa vikundi vya kijamii vya kusaidiana wanaweza kuwa siyo walengwa au wahusika wa mada za lishe zinazojadiliwa.
- Vikundi vya kijamii vya kusaidiana kushindwa kuboresha zaidi uzoefu wa mtu binafsi.

Kwa Watoa huduma wa kujitolea:

- Mahudhurio hafifu.
- Walengwa kutohudhuria mikutano
- Baadhi ya Wazazi (wanawake na wanaume) kutohudhuria mikutano ya mara ya pili ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana
- Kukosekana kwa motisha miongoni mwa wazazi
- Walengwa kutothamini mchango wa watoa huduma wa kujitolea licha ya kazi nzito wanazofanya.
- **Watoa huduma wa kujitolea kukata tama kutokana na kutokuwepo kwa mabadiliko ya haraka ya tabia za watu: Watoto kuendelea kuwa na hali duni kiafya licha ya Wazazi kupewa elimu na ushauri**
- **Vikundi vya kijamii vya kusaidiana kuendelea kupokea taarifa mara kwa mara ambazo azifanyiwi kazi jambo linaloweza kusababisha kupoteza malengo au uelekeo wa kikundi**

KUTATHIMINI UZOEFU WA WAFANYAKAZI AZAKI NA WATOA HUDUMA WAKUJITOLEA KATIKA KUFANYA KAZI NA VIKUNDI VYA KIJAMII VYA KUSAIDIANA [dakika 10]

Uliza:

- Mambo gani yanaendelea vizuri katika kuhudumia vikundi vya kijamii vya kusaidiana?
- Mambo gani yanaweza kuboreshwa katika kuhudumia vikundi vya kijamii vya kusaidiana?
- Mafanikio gani yamepatikana katika kuhudumia vikundi vya kijamii vya kusaidiana?
- Changamoto gani zilizojitokeza katika kuhudumia vikundi vya kijamii vya kusaidiana?

ELEZA LENGU LA MAFUNZO YA LEO

[dakika 10]

Ainisha njia bora ya kuviwezesha vikundi vya kijamii vya kusaidiana. Ningependa kupata mrejesho kutoka kwenu:

- Unafikiri njia hii mpya itafanya kazi kwa ufanisi?
- Je, kitu gani ulikipenda kuhusu mafunzo hayo?
- Je, kulikuwa na kitu ambacho hakieleweki au kilileta mkanganyiko?
- Je, unaweza kufanya nini ili kuboresha mafunzo haya wakati tutakapokuwa tunafanyakazi na wafanyakazi wa AZAKI nyingine?

Hii ni mara ya kwanza kwetu kujaribu mbinu hii. Tunahitaji maoni yenu sasa hivi, na siku nyingine baada ya ninyi kujaribu kutumia mbinu hii ya uelimishaji jamii kwa miezi kadhaa.

ONYESHA KWA VITENDO JINSI VIKUNDI VYA KIJAMII VYA KUSAIDIANA VINAVYOFANYA KAZI

[dakika 30]

- Onesha kwa vitendo:
- Onesha kwa uhalisia jinsi ya kuwezesha vikundi kwa njia ya kubinafsisha majadala
- Jadili na fikiria suluhisho: (kwa awamu ya kwanza: AZAKI iliyofanya vizuri, na kwa awamu ya pili: AZAKI ambayo haikufanya vizuri.
- Rudia kufundisha na washawishi wakubali majukumu yao
- Waambie wengine;

Jadili kwa pamoja kuhusu tofauti zilizojitokeza katika maonesho kwa vitendo ya jinsi vikundi vya kijamii vya kusaidiana vinavyofanya majadiliano, ukilinganisha na vikundi vya kusaidiana ambavyo unavifahamu (tumia karatasi na kalamu ya wino mzito kama ipo)

Wagawie washiriki kitini (kilichoandika katika lugha ya kiswahili) chenye maelezo ya kila hatua za kuwezesha vikundi. Pitia kila hatua moja baada ya nyingine, wape fursa washiriki waulize maswali, rudia kufafanua tena kile wanachofahamu.

Katika kufanya mapitio, onyesha Kitendea Kazi chenye maelezo ya jinsi ya kutambua tatizo, Kujadili na kubungua bongo kuhusu ufumbuzi wa tatizo husika, rudia kufundisha na washawishi wakubali majukumu yao. Na waambie wengine. Waambie wafanyakazi wa AZAKI wapange maneno katika namna wanayoona inafaa.

FANYA MAPITIO YA HATUA, MAJUKUMU NA FANYA MAZOEZI YA VITENDO

[dakika 30 za kufanya mapitio; dakika 30 za kufanya mazoezi kwa vitendo]

Wafanyakazi wa AZAKI wasaidie katika majukumu yafuatayo.

Wagawe washiriki katika vikundi vinne (kila kikundi kipewe hatua mojawapo) na wafanye yafuatayo:

1. Soma majukumu na toa ufafanuzi wa hatua husika: Wahusika ni wajumbe wawili wa AZAKI.
2. Washiriki wapange kazi za kufanya kwa hatua waliyopewa kuifanyia kazi. Watumie vitini waliyopewa kama rejea.
3. Kikundi kimojawapo kiwasilishe kazi waliyofanya. Wanakikundi wajazie jambo lolote lililokosekana. Katika kufanya hivyo, washiriki wanashauriwa kutotumia kitini cha rejea.
4. Rudia mchakato huo kwa kikundi kinachofuata hadi vikundi vyote vimalize kuwasilisha kazi zao, na washiriki wameweza kutaja hatua zote bila kusoma kwenye kitini cha rejea.
5. Tambua umuhimu wa kila hatua (mfano, sababu ya kutambua tatizo kati ya wanakikundi ni...).
6. Mchague mshiriki mmoja aonyeshe kwa vitendo kila hatua.

Katika kundi kubwa, yafuatayo yatarajiwa kujitokeza:

1. Eleza kwa ujumla angalau sababu moja ya kufuata hatua hiyo.
2. Onyesha kwa vitendo kila hatua kwa wanakundi wote.

Hivyo, kila kikundi kioneshe kwa vitendo kwa mpangilio kila hatua (Kutambua tatizo, Kujadili na kubungua bongo n.k). Pale tu ambapo hatua zote nne zimeoneshwa, kila mmoja atoe mrejesho, kwa kuanza na hatua ya kwanza (Kutambua tatizo)

Waangalizi (wale wasio wawezeshaji wa vikundi vya kijamii vya kusaidiana wakati wa hatua husika) watumie mwongozo wa majadiliano katika vikundi vya kusaidiana ili kuhakikisha kuwa mambo yote yanayohitajika yamejumuishwa kwenye mwongozo huo.

Baada ya vikundi vyote kuonyesha kwa vitendo na kila mshiriki kupata nafasi ya kutoa mrejesho, Washiriki wapitie kitini chenye hatua na ataje hatua/jambo lolote lililo kosekana. Pia, fanya mapitio ya orodha ya mada za majadiliano ili kutoa maoni kuhusu mambo yaliyofanikiwa na yanayohitaji kuboreshwa.

Sisitiza kuwa majadiliano ya vikundi vya kusaidiana yanapaswa kuwa huru, ya kawaida na yasiyohitaji kufuata utaratibu au mpangilio maalumu kwa kila hatua.

KUWASILISHA NA KUFANYA MAPITIO YA TARATIBU BORA ZA LISHE ZINAZOPENDEKEZWA KUTEKELEZWA KATIKA KAYA

[dakika 15]

1. Lengo la taratibu inayopendekezwa
2. Muda wa kutumia taratibu inayopendekezwa
3. Namna gani taratibu inayopendekezwa itatumika
4. Maswali

FANYA MAZOEZI KWA VITENDO [dakika 60; mkufunzi na wafanyakazi wa AZAKI wasimamie sehemu hii ya mafunzo]

WAFANYAKAZI WA AZAKI WAREJEE OFISINI ILI KUJADILI KUHUSU MAFANIKIO NA NINI KINAWENZA KUBORESHWA

[dakika 15]

Majadiliano yazingatie kitini cha Mwongozo wa Kikundi cha Kijamii cha Kusaidiana na orodha ya mada za majadiliano.

MAJADILIANO KUHUSU UFUATILIAJI WA MAENDELEO YA VIKUNDI VYA KUSAIDIANA

[dakika 10]

Waulize kitafanyika nini katika mkutano unaofuata wa kikundi cha kijamii cha kusaidiana

Wagawie washiriki nakala za kitini chenye maelezo kuhusu hatua 5 za kufuata katika majadiliano kwenye vikundi vya kijamii vya kusaidiana

Pitia kwa ufupi kitini cha majadiliano ya vikundi vya kijamii vya kusaidiana

MREJESHO

Tupate mrejesho kutoka kwako:

- Unafikiri njia hii mpya itakuwa na ufanisi?
- Je, kitu gani ulikipenda kuhusu mafunzo haya?
- Je, kuna jambo ambalo halikueleweka au gumu?
- Je, unaweza kufanya nini ili kubadilisha (kuboresha) mafunzo haya wakati tutakapokuwa tunafanyakazi na wafanyakazi wa Asasi nyingine Za Kiraia?

ANDAA MPANGO KAZI [dakika 15; wote]

Fanya makubaliano na Wafanyakazi wa AZAKI na watoa huduma wa kujitolea kuhusu mpango kazi wa kuendesha vikundi vya kijamii vya kusaidiana (vikundi vya kusaidiana katika jamii (utekelezaji, tathimini, uboreshaji).